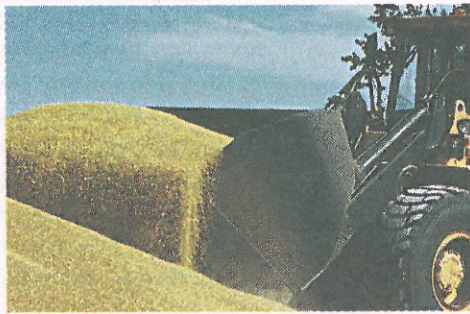

Panik på kornmarkedet

Priserne på øko-korn på det europæiske marked er steget siden høst. Det skyldes blandt andet rygter om, at Ukraine vil indføre eksportforbud her midt i november. Selv om andre kilder i Ukraine oplyser, at det ikke er tilfældet, er tvivlen tændt, og kornhandlere i blandt andet Holland har fået travlt med at finde alternative leverandører af økologisk hvede, så de kan opfylde deres kontrakter i foråret. Det præger hele markedet, og prisen på korn er derfor atypisk steget efter høst. Det konstaterer DLG i en meddelelse om priser og markedsforhold for økologisk korn og protein. Aktuelt efterspørger nordeuropæiske møller økologisk havre i stor stil.

BL får plads i Promilleafgiftsfonden

Organisationen Bæredygtigt Landbrug (BL) får nu en plads i bestyrelsen for Promilleafgiftsfonden. Hidtil har Landbrug & Fødevarer og Økologisk Landsforening delt landbrugets seks pladser i forholdet fem til en, men i den ny bestyrelse må Landbrug & Fødevarer nøjes med fire. BL's repræsentant bliver formanden Flemming Fuglede Jørgensen. NaturErhvervstyrelsen besluttede tidligere på efteråret, at BL var berettiget til indflydelse i fonden fordi, organisationen efter styrelsens vurdering repræsenterer ca. 25 procent af landbruget. Slagsmålet om pladserne har forsinket udpegningen af bestyrelsen og dermed behandlingen af ansøgninger, men fondens budget forventes godkendt inden årsskiftet.

MARK & STALD

Konsulenterne skal op i gear

BESLUTNINGER: Ekspertene ved en masse om, hvordan man laver robuste, højtydende sædskifter, men landmændene gør noget andet i virkeligheden

dre faktorer end lige de agonomiske styrer i hverdagen for landmanden. - Omverdenen har stor indflydelse på valg og beslutninger. Priser og afsætningsforhold for eksempel. De ændrer sig hele tiden, og det er den virkelighed, landmændene opererer i. Der mangler incitamenter til at fokusere på biologien.

Konflikt mellem værdier Sådan forklarer Egon Noe, Århus Universitet, det skisma, at vi i teorien ved en masse om, hvordan man skruer et robust, økologisk sædskifte sammen, men at teorierne ikke bliver ført ud i praksis. I forbindelse med projektet HighCrop, der jagter højere

udbytter i planteavl, har han interviewet 10 økologiske planteavlere om, hvordan de tager beslutninger om deres sædskifte. Konklusionen er, at kortsigtede hensyn vejer tungere end langsigtede. - Det er lige meget med konsulenterne, konstaterede Egon Noe og kaldte latteren frem, da han i sidste uge fortalte om undersøgelsen på en workshop for blandt andre økologikonsulenter. - Konsulenternes råd konflikter ofte med landmandens rationale, fordi rådene bygger på helt andre værdier. Ifølge Egon Noe er der brug for konsulenter, der tør tale om markedet, og for et marked, der understøtter robu-

Der mangler incitamenter til at gøre det biologisk rigtige, siger forsker Egon Noe, AU.

ste sædskifter og langsigtede løsninger.

Forfra hvert år

Egon Noe skitserede i sit

oplæg forskellige 'typer' af planteavlere, han har mødt i forbindelse med interviewene: Entreprenøren, Hvededyrkeren og Handelsmanden. Ingen af dem opererer med sædskifte i klassisk forstand. - Det er ikke fordi, de er dårlige landmænd. Det er fordi, det er deres virkelighed. Hvert af deres systemer har sin fornuft indbygget. Ifølge Egon Noe er landmændenes beslutninger præget af, at de ikke ser forbrugerne som deres omverden, men derimod møllerier, foderstoffirmaer og andre aftagere. Det er ikke tilfældigt. Planteavlere skal i modsætning til mælke- og svineproducenterne selv sørge for afsæt-

ningen af deres varer. Hvert år skal de på ny beslutte, hvad de tror, de kan sælge. Problemet er, at landmændene efterspørger sparring om afsætning, men at konsulenterne ikke kan og tør mene noget om det. Det erkendte flere af de deltagende konsulenter i den efterfølgende diskussion. - Hvis vi ikke har aktuelle priser og kontraktformularer med i tasken, når vi kommer, får vi heller ikke lov at være med til at bestemme, hvad der skal dyrkes på marken, sammenfattede planteavlskonsulent Christian Petersen den aktuelle udfordring.

Tekst og foto: Karen Munk Nielsen

Hvorfor er der ikke flere efterafgrøder, og hvorfor er der så langt mellem ordentlige, robuste sædskifter på de økologiske planteavlsbrug? Det er fordi, alle mulige an-

Spil kort om sædskiftet

UDBYTTER: Et sæt billedkort er et nyt, konkret bud på et redskab, der kan gøre økologiske sædskifter bedre og hæve udbytterne

mål er at hæve udbytterne i økologisk planteavl og på den måde mindske økologiens negative klima- og miljøpåvirkning.

Landmanden bestemmer Kortene er et rådgivningsværktøj, og deres funktion er simpel. Ved at sætte billeder på de faglige råd, bliver diskussionen mellem landmand og konsulent, erfagruppe eller bestyrelse mindre abstrakt, og det bliver lettere at fastholde konklusionerne. Bruger man kortene, som Erik Fog forestiller sig, er den største fordel dog, at de sætter landmanden for bordenden i rådgivningssamtalen. - Landmanden får kortene ud i forvejen og lægger dem op, så de afspejler hans prioriteringer og syn på, hvad der kan lade sig gøre på gården. Når konsulenten eller erfagruppen senere kommer, er det op til værten at forklare,

hvorfor kortene ligger, som de ligger, og så er diskussionen hurtigt i gang – på landmandens præmisser, forklarer Erik Fog.

To slags kort

Der er to typer kort i 'spillet'. Faglige kort med konkrete initiativer, der optimerer og forbedrer markdriften, og fremtidskort, der hæver sig op over daglig praksis og illustrerer bedriftens overordnede mål. - Det er vigtigt at have bedriftens langsigtede mål for øje, når man diskuterer konkrete initiativer i marken, pointerer Erik Fog. Eksempler på strategikort kan være billeder af familien på ferie, specialafgrøder, ekspansion, biodynamik, større indtjening og direkte salg. Findes der ikke et billede, der passer til ejendommen, laver man det selv.

Prøv dem selv

Ambitionen er nu at få kortene testet i praksis. Kortene blev i sidste uge afprøvet af landmænd fra fire erfagru-

og de tog positivt imod dem, fortæller Erik Fog. De arbejdede med kortene i grupper og prioriterede de kort, de mente ville give størst effekt hjemme på gårdene, og undervejs kom der flere gode ideer til, hvordan man kan anvende spillet. - Det er rigtig sjovt at se, at man kan jonglere med brugen af kortene og anvende dem på mange forskellige måder, siger Erik Fog. Erfagrupeerne tog kortene med hjem og vil teste dem i forbindelse med næste sæsons møder. Det kan andre også komme til. Interesserede landmænd og konsulenter kan henvende sig hos Erik Fog og få nogle eksemplarer tilsendt. - Til gengæld vil vi gerne have en tilbagemelding på kortene, så vi kan udvikle og forbedre dem, siger Erik Fog.

Erik Fog, VfL, lagde kortene på bordet, da projektet HighCrop i sidste uge holdt workshop i Skejby.

Tekst og foto: Karen Munk Nielsen

'Ukrudtet i hver mark kortlægges'. 'Gylle nedfældes i 8-10 cm's dybde'. 'Ingen kvæggylle til vintersæd'. 'Alt gøres på det rigtige tidspunkt'. De små sætninger herover er eksempler på, hvad der står på et sæt billedkort om optimale sædskifter, som Erik Fog, Videncentret for Landbrug, har udviklet i projektet HighCrop. I sidste uge præsenterede han kortene på en workshop i projektet, hvis